

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince, **Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 17.12.2025

Turhan Çömez
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılan resmî açıklamaya göre; Karadeniz üzerinden Türk hava sahasına giren ve “kontrolden çıktığı” değerlendirilen bir insansız hava aracı (İHA), hava sahası güvenliği gerekçesiyle Ankara'ya yakın bir bölgede düşürülmüştür.

Söz konusu İHA'nın, Karadeniz üzerinden Türkiye'nin iç bölgelerine kadar ilerleyebilmesi, alçak irtifa-yavaş-küçük (low-slow-small) hedeflere karşı erken tespit ve iç hat hava savunması açısından ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Ayrıca olayın gerçekleştiği bölgenin, savunma sanayii üretim tesislerine yakınlığı, meselenin salt teknik bir arıza ihtimalinin ötesinde bilinçli bir yoklama veya test faaliyeti olup olmadığına dair kamuoyunda haklı kaygılar yaratmıştır.

Bu çerçevede, Türkiye'nin hava savunma mimarisinin bütüncül olarak değerlendirilmesi ve kamuoyunun tatmin edici biçimde bilgilendirilmesi açısından aşağıdaki sorularımın cevaplanması önem arz etmektedir.

Sorular;

1. Türk hava sahasına giren ve düşürülen söz konusu İHA ilk olarak hangi tarih ve saatte, hangi radar veya sensör sistemi tarafından tespit edilmiştir?
2. İHA'nın Karadeniz üzerinden Türkiye'nin iç bölgelerine kadar ilerlediği süre boyunca; kaç kez tespit-takip-kaybolma döngüsü yaşanmıştır? Sürekli ve kesintisiz takip neden sağlanamamıştır?
3. Söz konusu İHA'nın: uçuş irtifası, tahmini hızı, radar kesit alanı (RCS) tespit edilebilmiş midir?
4. İHA'nın dost-düşman-sivil-belirsiz sınıflandırması hangi aşamada ve hangi kriterlere göre yapılmıştır?

5. İHA'nın düşürülmesine kadar geçen sürede; angajman yetkisi hangi komuta kademesinde değerlendirilmiştir? Angajman kararının gecikmesine yol açan teknik veya hukuki unsurlar nelerdir?

6. Söz konusu İHA'nın Ankara'ya yakın ve savunma sanayii tesislerine görece yakın bir bölgede düşürülmesi; iç hat hava savunmasında alçak irtifa İHA tehditlerine karşı bir zafiyet bulunduğunu göstermekte midir? Bu konuda Bakanlığınızca bir zafiyet tespiti veya iç değerlendirme raporu hazırlanmış mıdır?

7. İHA'nın: Türk Silahlı Kuvvetleri'ne, başka bir kamu kurumuna, NATO unsurlarına ait olmadığı netleşmiş midir? Netleşmiş ise hangi yöntemlerle dışlanmıştır?

8. Söz konusu uçuşun; bilinçli bir keşif veya savunma yoklama (test) faaliyeti olabileceği, Türkiye'nin radar, sensör ve angajman reflekslerini ölçmeye yönelik gönderilmiş olabileceği ihtimalleri Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?

9. Olayın, yabancı devletler veya istihbarat servisleriyle bağlantılı olabileceğine dair teknik, istihbari veya diplomatik bir bulgu mevcut mudur?

10. Karadeniz'de son dönemde artan: İHA, insansız deniz aracı (İDA), hibrit keşif faaliyetleri dikkate alındığında, bu olay bölgesel güvenlik resminin bir parçası olarak ele alınmakta mıdır?

11. Türkiye'nin mevcut hava savunma mimarisi içinde; alçak irtifa-yavaş-küçük hedeflere karşı erken uyarı, iç bölgelerde katmanlı savunma, savunma sanayii tesisleri çevresinde mikro hava savunması yeterli midir?

12. Bu olay sonrasında; radar-elektrooptik-pasif sensör entegrasyonu, sürü İHA senaryoları, iç hat hava savunma konsepti konusunda ilave tedbirler alınmış mıdır veya alınması planlanmakta mıdır?

13. Benzer bir olayın daha küçük, daha sessiz veya patlayıcı yüklü bir sistemle tekrarlanması ihtimaline karşı, Türkiye'nin reaksiyon süresi ve angajman doktrini yeniden gözden geçirilmiş midir?